

Esther Agricola, directeur Ruimte en Duurzaamheid Amsterdam:

HOE AMSTERDAM GROEN INZET OM HET VESTIGINGSKLI- MAAT TE VERBETEREN

De Amsterdamse dienst Ruimte en Duurzaamheid met zo'n 500 medewerkers is enerzijds belast met de klassieke ruimtelijke ordening. Anderzijds houdt ze zich bezig met de transitieopgaven rondom energie, circulaire economie, klimaat en duurzaam bouwen.

Net als Leen Verbeek ziet Esther Agricola, directeur Duurzaamheid van de gemeente Amsterdam, de groene stad en het omliggende landschap van de Metropoolregio Amsterdam als een belangrijke vestigingsvoorwaarde. 'De stad heeft metropolitane kenmerken, maar heeft ook nog de menselijke maat. Het landschap, de nabijheid en de geborgenheid van het groen, versterken het sociale karakter van de stad enorm.'

Hoe ziet de gemeente Amsterdam het landschap als vestigingsfactor?

'Amsterdam is blij met zijn structuur van water en groen. Amsterdam als groene vingerstad heeft een prachtige groene en blauwe structuur waar groene scheggen en water de stad binnenlopen. De stad heeft metropolitane kenmerken, maar heeft ook nog de menselijke maat. Het landschap, de nabijheid en de geborgenheid van het groen, versterken het sociale karakter van de stad enorm. Amsterdam is geen koude, stenige stad, maar een groene stad met een stedenbouwkundige structuur die behapbaar is.'

De ruimtelijke druk op Amsterdam is groot, hoe waarborg je het bestaande groene karakter?

'Amsterdam kiest niet meer voor uitbreiding maar voor inbrei- »

De Bijlmerbajes in Amsterdam wordt omgevormd tot een groene stadswijk, opgetrokken in hoogbouw. Een van de bestaande gevangenistorens wordt een studentenflat met een verticaal park.

ding. Dat is ons adagium en daar hebben we goede redenen voor. Dat roept ook emotie op, omdat er snel wordt gedacht dat het groen onder druk komt te staan. Verdichting en groei moet hand in hand gaan met versterking van het groen. Je moet wel je stinkende best doen om daar niet steeds wat van af te snoepen. We willen kwalitatief een slag maken, door te kijken hoe we het groen beter kunnen benutten en hoe mensen het willen gebruiken. Daar zit ook een economische kant aan. We zitten in de luxepositie dat bedrijven zich hier graag vestigen. Dat komt door het arbeidspotentieel dat je hier kunt vinden. De jonge, slimme en creatieve kenniswerker vind je in Amsterdam. En zo niet, dan kun je ze alsnog makkelijk naar Amsterdam toehalen. Reisorganisatie Booking.com laat nu een nieuw hoofdkantoor bouwen naast

Centraal Station. Ze trekken daar jonge werknemers aan die dolgraag in Amsterdam willen wonen. Die jongeren halen zelf ook weer kennis naar binnen omdat ze weer andere mensen ontmoeten in de stad.'

Amsterdam bouwt komende jaren 60.000 woningen bouwen door middel van verdichting. Kan dat door het groen niet te versnipperen?

'De druk op de markt is zo groot, dat op elk kaveltje wordt gebouwd. Er is een groene ontwikkelingsstrategie nodig op het niveau van de stad, om de samenhang en de kwaliteit te garanderen en voldoende groen te houden. In 2025 hebben we er 60.000 woningen bijgebouwd, zoveel woningen vragen om een navenante toevoeging van groen, denk aan de omvang van

het Vondelpark. We hebben daar in Amsterdam specifieke groennormen voor. Bij IJburg 2 komen bijvoorbeeld drie nieuwe eilanden waarbij we onderzoeken of er ook hele groene eilanden van gemaakt kunnen worden om de groenbalans in ere te houden.'

Welke rol speelt groen voor die zogeheten digital nomads die overal kunnen werken?

'Als je in Amsterdam werkt, sta je midden in de wereld. Heel veel werk gebeurt allang niet meer alleen op kantoor, maar op allerlei plek-

'GROENE GEBIEDEN KUNNEN WE BETER BENUTTEN DOOR ZE IN DE MARKT TE ZETTEN. ALS EEN MERK, EEN ICOON'

ken. Op zonnige dagen werken mensen ook in parken en terrassen. Mensen ontmoeten elkaar buiten, de openbare ruimte is onderdeel van het economisch systeem. Daarbij hebben we een gezond klimaat, waar je kunt recreëren en sporten. Kortom: Amsterdam kenmerkt zich door nabijheid, gezondheid, toegankelijkheid, bereikbaarheid en relatieve betaalbaarheid.'

Waar ligt het de grote kansen voor uw gemeente?

'We moeten investeren om die hoogwaardige kwaliteit te versterken. Groene gebieden als de Nieuwe Meer (in Amsterdam-Zuid) en Slotterplas (in Nieuw-West) worden onderbenut. Bij de bestaande parken en groen kunnen we een kwaliteitsslag maken, ook omdat die voor een groot deel onderbenut zijn. Dat kun je ook meer cultureel gebruiken, bijvoorbeeld voor allerlei evenementen. We hebben onderzocht hoe je dit soort gebieden beter op het netvlies kunt krijgen. Groene gebieden kunnen we beter benutten door ze in de markt te zetten als een icoon of expliciet aan te wijzen als rustige locatie voor natuur en ecologie. Daarbij moet »

je de verbindingen op en top organiseren. Je moet die gebieden dooraderen met fiets- en wandelroutes.'

Wat zijn de grenzen aan verdichting als je bijvoorbeeld kijkt naar een nieuwe wijken met hoge dichtheden en veel hoogbouw?

'Verdichting is een kwalitatieve opgave. Kun je de kwaliteit van het stedelijk leefklimaat versterken door te verdichten? Dat klinkt als paradox. We doen een studie naar het winnen

van openbare ruimte door de hoogte in te gaan. Als er te veel druk vanuit het hoge aantal bewoners ontstaat op het voorzieningenniveau, dan ben je niet goed bezig. We hebben al gebieden met hoge dichtheden, daar kunnen we goed mee omgaan. Het idee dat je op grotere hoogte een parkje kan hebben, is iets heel nieuws. Dat is een nieuwe vorm van samenleven. Verticale bossen in Utrecht en Milaan zijn waanzinnige experimenten. Daarmee maak je aantrekkelijke woonmilieus waardoor we aantrekkelijk blijven voor bedrijven en arbeidskrachten.'

'HET IDEE DAT JE OP GROTERE HOOGTE EEN PARKJE KAN HEBBEN, IS IETS HEEL NIEUWS'

Er zijn grote bedrijventerreinen in Zuidoost, zoals Amstel III waar veel bedrijven zitten en werknemers werken. Welke kansen op vergroening bieden deze gebieden?

'Dat hele gebied is eigenlijk al heel groen, maar we ervaren daar vooral infrastructuur en kantoorkolossen. Het is niet zo ingewikkeld om daar met groene daken en groene gevels te experimenteren. Dat is fantastisch te combineren met climate proof bouwen. Er ligt genoeg groen en dat moet je beter benutten. Steeds vaker zien we ook dat bedrijven heel gericht kiezen voor een duurzaam pand in een groene omgeving, daarmee onderscheidt bedrijventerrein Park 20|20 rond Schiphol zich bijvoorbeeld heel goed.'

Zitten er ook grenzen aan het binnenhalen van grote bedrijven in Amsterdam? Volgens wijlen Eberhard van der Laan hoeft Amsterdam niet alles naar zich toe te trekken.

'Van der Laan doelde daarmee vooral op grote investeerders, die lukraak overnames doen en daarbij vastgoed verwerven, maar helemaal niet geïnteresseerd zijn in de omgeving waar ze opereren. Hij was wel een groot voorstander van het aantrekken van nieuwe bedrijven. Dat was zijn adagium 'verantwoordelijke hoofdstad': Amsterdam moet er voor zorgen dat haar voordeelpositie ten goede komt aan de rest van Nederland. Als je bedrijven naar de metropoolregio Amsterdam kunt halen dan profiteert de BV Nederland daarvan.'

«